Anul II. — Nrul 46 | Prețul unui exemplar **4** Lei. | Timișoara, 11 Noembrie 1928

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub președinția D-lui Prof. **A. C. CUZA**

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari și muncitori Lei 200 | Pentru bănci și fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

Director-proprietar:
ALEXANDRU ȚIERANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
TIMIȘOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.
Redacția pentru jud. Severin: D. Asandi redactor Lugoj.

Marea manifestație a L. A. N. C. dela Rădăuți (Bucovina)

In interesul unei propagande mai active hotărându-se de către conducerea L. A. N. C. să se țină mai multe întruniri în țară, a fost convocată o întrunire publică la Rădăuți, (Bucovina), Duminică 28 Octombrie, pentru sfințirea steagului județean.

Măsurile Guvernului.

Guvernul a căutat să zădărnicească întrunirea, punând d-lui Robu și membrilor organizațiilor L. A. N. C. toate piedicile, și intervenind apoi și pe lângă d. prof. A. C. Cuza, ca să renunțe la întrunire!

Văzând că nu reușește pe calea aceasta, a încunjurat Rădăuțul cu trupe, împiedecând pe săteni să vină la întrunire, a dat ordin să se oprească sfințirea steagului și a interzis întrunirea publică, ce fusese convocată în sala „Casei Germane"!

Primirea Președintelui Suprem.

Duminică 28 la ora 11 a. m. d. prof. A. C. Cuza a sosit în gara Rădăuți, unde a fost întâmpinat de o mare mulțime, dar fără nici o manifestație, care fusese strict interzisă în gară. Urmat de mulțime, s'a îndreptat către biserica Domnească, unde Președintele Suprem a fost salutat de președintele județean al L. A. N. C. d. Nichifor Robu și de către reprezentanții organizațiilor comunale, cu steagurile, urându-i bună venire, la care d-sa a răspuns mulțămind, în puține cuvinte. Sfințirea steagului fiind interzisă, membrii L. A. N. C. au cerut parohului să se slujească sfințirea apei. Această slujbă s'a făcut în curtea Bisericii cu participarea unei mari mulțimi procedându-se după slujbă la „baterea țintelor" steagului județean Rădăuți, care a fost încredințat de către Președintele Suprem, d-lui Nichifor Robu, cu cuvintele: **Să fiți vrednici de dânsul!** Mulțimea, cu steagurile desfășurate, și călărețiî în frunte, a pornit apoi ca să însoțească pe Președintele Suprem la întrunirea publică de la sala „Casei Germane". In momentul acela, au apărut autoritățile, cu polițaiul orașului, urmat de numeroși agenți jandarmi și trupe, spunând că au ordin să împiedice orice manifestație în oraș, și că întrunirea publică dela „Casa Germană", este interzisă de guvern, și procedând, cu brutalitate, la împrăștierea mulțimei.

Această măsură, samavolnică — luată din ordin de sus — a provocat adânca nemulțumire a manifestanților pașnici, brutalizați de poliție. Cu toate aceste, a răzbătut prin toate piedicele, îndreptându-se în direcția opusă a orașului, către sala mare particulară, de la locuința președintelui județului d. Nichifor Robu, unde s'au întrunit.

Cuvântarea d-lui Prof. A. C. Cuza.

Primit la tribună, cu nesfârșite ovații, Președintele Suprem al L. A. N. C., felicită pe Președintele județului Rădăuți d. Nichifor Robu, pentru activitatea sa rodnică, și mulțumește tuturor asistenților, președinți și membri ai organizației L. A. N. C., pentru sacrificiile pe cari le fac întru susținerea marilor interese ale nației românești întregi, primejduite mai ales pe pământul Bucovinei.

Nu este dar o întâmplare, ci este firesc ca L. A. N. C. să fie susținută mai ales de Bucovina amenințată să fie complect desnaționalizată de jidani, cum este aproape să fie pământul nostru de baștină, Maramureșul, și precum se vede și în Basarabia, și în Moldova vechiului Regat. Primejdia jidănească, nicăiri nu este așa de mare și de urgentă ca în Moldova, și este o supremă necesitate națională, ca Moldovenii să fie în fruntea luptei contra jidanilor: servind ei de pildă celorlalți români. Deaceea are o însemnătate deosebită marea manifestație a L. A. N. C. de astăzi, la Rădăuți, de la umbra zidurilor sfintite ale bisericei Domnești, în care se află mormântul descălecătorului Moldovei Bogdan-Voevod I, „cel bătrân", cum îi zic documentele vremei, și ale urmașilor săi, întemeietorii de țară Mușatini. Rădăuțul să fie pururea mândru de trecutul său istoric. și să-și facă datoria către ziua de astăzi de mare primejdie pentru neamul românesc întreg, dar mai ales în Moldova.

Apelând pururea la aceste sentimentele, ale dăinuirei neamului nostru, se vede că L. A. N. C. nu este partid și nu voește să fie partid. L. A. N. C. stă mai presus de partide propovăduind adevărul naționalității românești, care trebue să fie stăpână pe pământul ei — adevăr nestrămutat și contra căruia dar nu se poate lupta, decât numai cu minciuni.

Așa fac partidele contra noastră, că alta nu pot face, decât să spună minciuni. Ieri ziceau că L. A. N. C., este susținută de averescani. Astăzi zic că este cu liberalii. Dar cine ne-a prigonit mai mult și ne prigonește și acu, decât partidul național-liberal, care ne-a prădat voturile ca hoții. ca să nu întrăm în adunările legiuitoare, aceasta fiind una din condițiile tovărășiei lor cu jidanii. Minciuna este dar văzută. L. A. N. C., care luptă contra jidanilor și contra partidelor, nu este susținută, ci vrăjmășită de dânșii. Dar oricâte piedici ni s'ar opune, este zadarnic: L. A. N. C. își va face datoria până la capăt, luptând cu toate jertfele ca să scoată pe jidani din mijlocul nației românești, pe care o împiedecă să se dezvolte liber pe pământul ei România, amenințându-i existența. Noi nu vom dezarma decât odată cu biruința deplină a steagurilor noastre cu „Svastica", și cu eliminarea jidanilor.

După terminarea cuvântării sale, aclamată cu nesfârșitele ovații ale asistenților, Președintele Suprem d. Prof. A. C. Cuza, a dat cetire următoarei moțiuni.

MOȚIUNE:

Reprezentanții „Ligii Apărării Naționale Creștine", după ascultarea serviciului divin în sfânta Biserică Domnească dela Rădăuți cu Sfințirea Apei, astăzi Duminică 28 Octombrie 1928, întrunindu-se sub președinția Președintelui Suprem al L. A. N. C., d. prof. A. C. Cuza, în sala de întruniri a Președintelui județului Rădăuți, d. Nichifor Robu, cu unanimitate, au hotărât:

Credincioasă așezământului monarhic, străvechiu, al Domniei pământene, aclamă cu însuflețire pe M. S. Regele Mihai I, și Inalta Regență.

Protestează contra guvernului național-liberal, care după ce a exclus pe reprezentanții L. A. N. C., din Adunările legiuitoare, prin mijloace nelegiuite, continuă să prigonească organizația ei, împiedecându-i întrunirile și propaganda legală și pașnică.

Atrage încă odată atenția obștească asupra politicei greșite a „partidelor", a căror guvernare, de la 1866, și până astăzi având toată puterea în mânile lor, au făcut ca orașele, pământurile, pădurile, comerțul, meseriile și industriile, să încapă pe mânele jidanilor, cari se așează pe fiecare zi mai temeinic în mijlocul nostru, prefăcând România în teritoriu colonial jidănesc.

Privește cu dureroasă îngrijorare, în deosebi, starea Bucovinei, pe care jidanii paraziți, având ocrotirea partidelor, o amenință cu totala desnaționalizare. Pune în vederea fraților Bucovineni. răspunderea grea ce și-o asumă ca țara lor să se înstrăineze cu totul, sprijinind această politică ocrotitoare a jidanilor acaparatori. Ii previne să nu se lese ademeniți de numele înșelătortor al așa zisului partid național-țărănesc, susținut de , jidani pentru că acest partid, mai cu deosebire, servește interesele jidănești.

Afirmă ca o necesitate de existență a nației românești, ca politica tuturor conducătorilor ei să se călăuzească, cel puțin în ultimul ceas, de principiul firesc: **dreptate Românului în țara lui.**

Cere să se disolve imediat actualele Adunări legiuitoare, constituite prin violențe și fraude, și să se facă alegeri legale, sub un guvern național.

Proclamă încă odată solemn, în fața națiunei întregi, hotărârea sa, ca stând mai presus de partide să ducă până la capăt lupta de apărare națională creștină, pentru constituirea definitivă a nației românești, care nu este posibilă de cât prin eliminareta jidanilor.

Amintește tuturor Românilor, deviza care îi servește statornic de călăuză, de pe steagurile cu „Svastica", și care trebue să ne unească pe toți:

Hristos, Regele, Națiunea. România Românilor.

Concubinajul, divorțurile și scăderea populației

Scrisoare pastorală a P. Sf. Episcop Grigorie al Aradului către credincioșii eparhiei

(Urmare.)

2. Dar cu **divorțurile,** sau cu despărțirea căsătoriilor binecuvântate de sf. biserică, cum stăm?

Mai întâi de toate s'o știți, că în întreaga eparhie, la anul 1927, aveam de tot 95.219 însoțiri, dintre cari cele cu binecuvântare bisericească erau 84.368 și cele fără binecuvântare 10.851. Deci 11% din aceste însoțiri între creștini sunt lipsite de binecuvântarea sfintei Biserici.

Divorțurile încă sunt o grea boală sufletească și socială între creștinii noștri. Pecinginea aceasta încă crește, am putea zice, an de an. La 1900 au fost în eparhie d'abia 5 divorțuri. La 1920, ele sporiseră până la cifra de 104 cazuri. La 1927 am avut 470 divorțuri într'un singur an.

Divorțurile înseamnă, întâi de toate legătura căsătoriei bisericești, chiar când să face ea, nu e destul de chibzuită și serioasă. Altfel nu s'ar călca, cu atâta ușurință și cu atâta vinovăție, porunca Mântuitorului (Mt. XIX. 6), că ceeace D-zeu a împreunat omul să nu despartă.

Intrebăm deci pe cei cari desfac căsătoria în mod ușuratic, cu cuvântul Sf-lui Ioan Gură de Aur: de ce vă necinstiți public sfânta taină a căsătoriei? De ce vă batjocoriți propriile voastre suflete și le aduceți în primejdie de moarte vecinică? De ce risipiți sfințirea și binecuvântarea lui Dumnezeu dela temelia vieții voastre familiare și dela vetrele voastre?

Putem zice și noi, cu Mântuitorul, când era în pragul munciilor Sale mântuitoare: întristat este sufletul Meu până la moarte! (Marcu 14. v. 34). Și cum să nu mă întristez când văd cu ochii risipirea celor sfinte din mijlocul poporului meu și când văd pustiirea aceasta a lui, mai înfricoșată decât pustiirea Ierusalimului de odinioară?!

3. Căci, iată fiilor mei duhovnicești, încă o latură a acestei vieți necreștinești, care ne distruge căminurile familiare și ne pustiește neamul cu zile pentru că a sporit râvna după averi pământești dar a perit și piere tot mai mult frica de D-zeu din familiile noastre. Acest rău este: **împuținarea nașterilor** în chip măiestrit și vinovat.

Ne mirăm cum se pot găsi Români cari să creadă că acelaș pământ, care înainte cu 20 ani hrănea chiar o familie cu șase-șapte copii, azi să nu mai poată nutri decât doi sau unul sau niciunul. Pământul, averea nu e de vină, căci în părțile muntoase trăesc familii sărace cu câte zece copii. Intre multele pricini că unii caută să nu aibe prunci, este și lumeni iau bani împrumut dela bănci cu dobândă de 20—30% xul. Am cunoștință că unii oaca să cumpere galbeni pentru a-i atârna de gâtul fetelor lor. Știu că mulți nu mai trăesc decât cu lucruri de cumpărat. Târgurile sunt pline de lume și totuși auzi plângeri că dările ar fi grele. Sunt grele cheltuielile ce le fac unii cu nesocotință și apoi caută să se scape de copii. Unii ca aceștia uită că Domnul a zis: „Lăsați să vină pruncii la mine". Ei uită că podoaba grădinei sunt florile multe iar podoaba pădurei sunt arborii mulți și frumoși. Ni se înstrăinează portul căci toate le cumpărăm de-a gata dela străini; ne schimbăm felul mâncărilor, cumpărate de-a gata căci nu ne mai plac straturile cu verdețuri. Și toate acestea fac pe unii să creadă că nu trebue să aibe copii.

Mă doare sufletul și mă covârșește sfiala de a vorbi mai deaproape despre acest înfricoșetor păcat împotriva lui Dumnezeu și a neamului nostru. Voi știți mult mai bine decât mine că de unde vine acest păcat. De aceea Vă spun numai atâta: unde ați văzut vr'odată grădinarul, să cultive pomi roditori și flori mirositoare, pentruca să taie mlădițele pomului ori ale trandafirului, în loc de a le lăsa să-și aducă rodul sau florile lor? Nici chiar animalele nu sunt, în această privință, așa de vinovate, ca omul care se luptă împotriva firei și împotriva rânduielilor lui Dumnezeu!

Acest păcat înseamnă uciderea cea mai vinovată de pe lume, — pentrucă ai dreptul la viață, pe care a dat-o D-zeu oricărei făpturi; pentrucă se ia viața celui ce nu se poate nici măcar apăra de fărădelegea grea. Cu adevărat, groaznic păcat, și după cuvântul Sf. Scripturi: a ucigătorilor de oameni partea lor în cuptorul cel ce arde cu foc și cu peatră pucioasă!

Dar, păcatul acesta se pedepsește și în această lume: prin urmările sale rele. Dumnezeu însuși stinge de pe pământ sămânța acelui popor, care se face vinovat de acest păcat.

Luăm un caz, din multele comune bănățene, în cari mai ales a dat acest păcat îngrozitor. In comuna Bucovăț din eparhia Noastră, la anul 1844 erau 1364 suflete ortodoxe, iar la anul 1925

Să trăiască Regele Mihai I! Să trăiască România!

•

Cetirea Moțiunei a fost primită cu aclamații entusiaste, după care mulțimea asistenților s'a împrăștiat în liniște, întrunirea terminându-se la orele 5. D-l Prof. A. C. Cuza, a plecat din Rădăuți, cu mașina, la orele 7½ seara, până la Dornești, de unde a luat trenul spre Iași.

„Apărarea Națională".

BCU Cluj / Central University Library Cluj

numai 952 suflete. Deci în 81 ani, poporul, în loc de a spori după legile firei, a scăzut în aceeaa comună cu 417 suflete, ceeace însemnă perdere de cel puţin câte 5 suflete la an. Prin urmare, dacă lucrurile se vor desfăşura şi pe viitor ca până aci, fără frica de Dumnezeu în viaţa familiară, e de prevăzut, că în aceea comună — care este dealtfel una din cele mai bogate — poporul român se va stinge în 190 ani, şi vor cuprinde şi vetrele lor, aşa după cum altul a fost chemat să iee partea lui Iuda, cel ce a vindut sângele nevinovat al Mântuitorului!

Desmeticiţi-vă, fraţilor, şi până mai este vreme de întoarcere, pocăiţi-vă! Au, nu vedeţi şi nu simţiţi, că Dzeu ne ceartă cu fel şi fel de bătăi şi de semne peste semne, pentru desmeticirea noastră? Insuşi pământul se cutremură, de câţiva ani încoace, mai îngrozitor ca în alte vremi. Par'că nici el nu poate purta ticăloşiile omeneşti. Vă strig deci cu glasul proorocului Ieremia (25.5): „Intoarceţi-vă fieşte carele dela calea sa cea rea, şi dela cugetele voastre!"

Nu numai ştiinţa dumnezeească, dar şi ştiinţa medicală ne desvăleşte această primejdie. Femeia care siluind natura îşi pierde din bună voie rodul pântecelui său nu face numai o nelegiuire ci totodată îşi pune în primejdie şi propria ei sănătate căci o asemenea faptă poate fi izvorul unor boale foarte grele împreunate cu groaznice chinuri şi suferinţe. Nu arareori acelea cari calcă poruncile lui Dumnezeu şi se dedau la astfel de păcate, plătesc chiar şi cu viaţa lor tânără, fapta săvârşită. — Drept aceea considerăm de a noastră datorie ca să vă înfăţişăm aci toate primejdiile cari pândesc viaţa unei femei care îşi pierde copilul. Femeia la care ispita diavolului a învins frica de Dumnezeu să se gândească la chinurile trupeşti pe cari va trebui să le îndure. Câte-odată femeia este norocoasă şi la câteva zile se vindecă.

De multe ori, femeia moare. Dacă prin vreo minune oarecare scapă de acest sfârşit, nu se va putea bucura prea mult de viaţa sa căci corpul ei slăbit va fi şi mai târziu şi cu mai multă uşurinţă biruit de cele mai uşoare boale (beteşuguri).

Dar pierderea copiilor pune în primejdie nu numai femeia ci şi familia ba chiar şi neamul nostru întreg. O familie unde femeia nu doreşte să aibă copii se stinge. Dar tot aşa de uşor se stinge şi familia unde femeia se mulţumeşte numai cu unul sau doi copii, un obiceiu rău care — durere — a prins rădăcini adânci mai ales la oraşe cât şi în satele noastre din Bănat. Căci iată ce se poate întâmpla: In urma unor boale aceşti copii pot pieri, iar dacă femeia a rămas bolnavă din cauza pierderilor avute sau a ajuns la o vârstă înaintată când nu mai poate avea copii, femeia a ajuns la grea răscruce. Lipsind veriga care uneşte atât de strâns pe soţi între ei — mai strâns ca orice dragoste şi interes — neînţelegerile prind putere şi familia se destramă, viaţa soţilor împreună devine un iad, sau se despart la vârsta când părinţii au cele mai mari bucurii în copiii lor.

Pierderea copiilor este o mare pacoste însă şi pentru întreg neamul nostru, căci puterea unui neam isvorăşte din puterea de a se înmulţi. Golurile pe care moartea le face în fieşte care zi în şirul nostru nu le putem umple decât prin naşteri. Ce se întâmplă însă dacă femeile noastre în loc de a-şi înmulţi familia caută să scape numai cu unul sau cel mult doi copii? Când numărul celor cari mor ar întrece pe al acestora cari se nasc, va ajunge şi neamul nostru la tot aşa de grea răscruce ca şi o familie lipsită de copii. Neamul nostru va slăbi din zi în zi tot mai mult şi la un moment ne vom trezi că nu avem feciori destui cari să ne apere averea şi hotarele. Streinii ne vor cutropi şi vom dispare după faţa pământului cum au dispărut atâtea neamuri mari. Drept aceea, până nu este prea târziu să ne curăţim pe noi de toată stricăciunea trupului şi a sufletului, făcând sfinţenie întru frica lui Dumnezeu. (II. Cor. 7 v. 1).

Mare păcat este sminteala, căci zice Domnul: „vai omului aceluia prin care vine sminteala" (Mat. 18 v. 6). Sminteală aduc altora toţi aceia cari nu cinstesc legea lor şi rânduelile ei sfinte. Să luptăm împotriva smintelilor căci precum focul încălzeşte şi zăpada aduce răceală, aşa şi răutatea produce sminteală, dar viaţa curată produce evlavie. Trandafirul cel frumos împarte frumuseţea vieţii familiare. Noi creştinii ortodocşi să fim de model altor oameni de alte credinţe religioase şi să vieţuim după legile sfintei biserici ortodoxe.

Cu această nădejde încheiu cuvintele mele şi rog pe bunul Dumnezeu să ne dăruiască numai şi numai familii, numai căsnicii binecuvântate de biserică şi prunci buni cari să preamărească pe Dumnezeu, să-şi sprijinească părinţii şi să apere biserica, tronul şi ţara până la cea din urmă suflare a vieţii lor.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toţi.

Arad, 1 Mai 1928.

Al vostru de tot binele voitor
Dr. Grigorie Gh. Comşa
Episcopul Aradului.

Regionalismul

de: **Dr. Cornel Grofşorean**

II.

D-l Brudariu î-mi pune o întrebare cam superficială, când zice: „Cum? sunteţi pentru autonomie şi separatizmul judeţelor, nu numai a provinciilor"?

Horibile dictu! **sunt duşman de moarte al separatizmului provincial** (deci al autonomiei politice) **şi mă sbat şi mă frământ pentru autonomia judeţeană,** pretinzând că, cetăţenii acestui judeţ să fie administraţi şi judecaţi de fiii lor, eşiţi din rândurile noastre, cari ne cunosc ideologia, tradiţia şi obiceiurile noastre. Vă pare ciudat, dl Brudariu? Vedeţi, cât de puţin ne cunoaştem încă mentalitatea reciprocă!

Insă aceasta „autonomie" judeţeană nu înseamnă opreliştea circulaţiei, şi dacă în vreun judeţ din Ţară (dar fără escepţie) nu sânt intelectuali în număr suficient, să vină funcţionari din altă parte, dar nu în dauna elementului băştinaş. (Cum s'a întâmplat, mai recent, în Cojocna, unde 58 de învăţători — cari subt regimul maghiar au fost buni, să propage cultura naţională, sânt scoşi din serviciu). Deoarece tineritul din părţile alipite trebue incopciat în ritmul vieţii de Stat, **dacă nu voim să periclităm principiul unirei prin repulsiunea intelectualilor proletarizaţi.**

Tot astfel nu înţeleg rostul întrebării d-voastră, adresată mie personal: dece nu intru în Magistratură, când ştiţi prea bine că, în 1919 părăsindu-mi cariera, m'am destinat administraţiei, pentru care ramură a vieţii de stat am avut pregătiri speciale, desvoltând şi o activitate publicistică (Vezi lucrarea mea: „Reforma administrativă"), fiind scos, pe cale ilegală, din serviciul ocupat, — văzându-mă constrâns a improcesua statul. O soarte, banală, comună însă aproape, cu toţi contimporanii mei. Şi dacă admit acest spirit îngust, manifestat împotriva noastră, cari în Transilvania, Bucuvina şi Basarabia am crescut în şcoale străine, **nu înţeleg rezerva ostilă faţă de tineretul crescut deja în spiritul şcoalei româneşti.** Şi fiindcă, îmi oferiţi comanda unei baterii de artilerie, — deşi, spre liniştea d-voastră trebue să Vă mărturisesc că, timp de 10 luni, am condus, subt împrejurări foarte grele, în faţa podului dela Donna di Piave, o baterie, — inversez chestiunea, şi Vă pun eu întrebarea: dece tineretul din Transilvania nu este mereu atras în serviciul Armatei, unde ar trece prin retorta spiritului de unificare, închegând astfel — pe cale socială şi familiară —legătura sufletească între noi?...

III.

D-voastră — în răspunsul dat de scumpete în Franţa este 1.05; în **Bulgaria** (ţară învinsă) 1.07; în Austria (cea desmembrată) 1.09; în Africa (dle Deputat!) 1.32; în Canada şi Germania 1.51.

iar în fericita România 1.70,

dovadă că, la noi se trăieşte azi mai scump **pe tot rotogolul pământului,** datorită „competenţei" guvernanţilor noştri.

Dealtcum tendinţa de pauperizare a Transilvaniei afirmată din partea-mi, se desprinde strigător din datele **„Statisticei impozitelor directe pe anii 1925 şi 1926"** a Ministerului de finanţe. Conform acestei lucrări **oficiale,** încasările impozitului direct pe anul 1924 s'au cifrat cu suma de 3 miliarde 599 milioane Lei. Aceste încasări au fost majorate în 1925 cu 88 milioane, iară în 1926 cu 114 milioane în plus. **Insă această urcare continuă** a impozitelor nu a fost la fel aplicată şi în V.-regt, unde **tot în acest restimp, aruncul impozitelor directe a fost redus în 1925 cu 28.4 milioane, în 1926 cu 16.6 milioane,** ci esclusiv în Transilvania, deoarece **tot conform** statisticei oficiale — aci s'au încasat în 1924 total 268 milioane (impozit direct), care sumă în 1925 a fost majorată cu încă 97 milioane, iară în 1926 cu 108 milioane în plus. Deci transilvania a fost jefuită cu 205 milioane în decurs de 2 ani. Şi cine a plătit acest plus, dacă nu ţăranul nostru?

Dar se nu ne oprim aci, şi se Vă atrag atenţiunea asupra memoriului **Baroului avocaţial** din Timişoara, citit în şedinţa publică la congresul din Craiova, şi înaintat Ministerului Justiţiei şi Minitsterului de finanţe, — **şi în care memoriu se afirmă, oficial şi în public că, administraţia financiară a judeţelor Timiş-Torontal a săvârşit — zi şi scrie — în 2000 de cazuri, ilegalităţi şi crima abuzului de putere.** In doi-trei de cazuri, dle Deputat!... Ba ce este şi mai interesant: funcţionarul a fost — în semn de recunoştinţă — înaintat. — Aveţi lipsă încă şi de alte probe? Se continui? Dar' atuncia se nu mă acuzaţi că, afirmaţiunile de felul acesta ne deservesc ţara în faţa minoritarilor. Căci, ciudat lucru, — când ne apărăm, suntem stigmatizaţi de regionalişti, cari uşurează propaganda minoritară împotriva Ţării. Când ne atacaţi însă, numai se respectă aceleaşi considerente, fiind defaimarea noastră, batjocura adusă nouă, desconsiderarea subliniată faţă de noi în presă, în viaţa publică şi socială, declarate de **acte patriotice.** Miraculos sistem de unificare, care prin aplicarea cât mai eficace a cravaşei vrea să stoarcă aplause!.... Treziţi-vă, pentru numele lui Dumnezeu, şi nu forţaţi dragostea noastră, lovindu-ne tot mereu cu pumnul în burtă.

Mă refer chiar la ameninţarea d-voastră, svârlită în public cu „Cartea Neagră" a Bănăţenilor. Şi dacă băştinaşii vor răspunde cu dosarele strânse de 10 ani, — când în văzul demascărilor reciproce se va ridica o cacofonie de hohote în Europa întreagă, tot ai noştri vor fi acuzaţi cu antipatriotizm, servind propaganda maghiară. Ei bine! Cum se face: a încurca toate treburile ţării — în interes de partid — este un act patriotic; a demasca **un asemenea sistem,** este antipatriotic.....

IV.

Frate Adriane! — daţi-mi voie, să Vă apostrofez astfel — aide! să clarificăm odată pentru totdeauna problema regionalizmului, şi să stabilim, — în comun acord că:

1. Vechiul-regat dela 1916—1918 a dat dovadă de un suprem idealizm, când pentru eliberarea noastră, a tuturor românilor, a jertfit tot ce avea mai bun, periclitând însuşi existenţa lui. Tara mamă şi-a îndeplinit cu eroizm demn şi cu prisosinţă — misiunea ei istorică, şi noi, toţi fiii ai Ei, avem să ne închinăm, cu evlavie, în faţa hecatombelor de jertfe.

2. Noi, românii de pretutindeni n'am fost cuceriţi, ci eliberaţi, împlinindu-se un vis milenar al neamului nostru. In consecinţă: **părţile alipite nu sânt colonii,** unde un întârziat descălecând din Vechiul-regat, să se preteze la rolul de învingător! Căci, dacă Basarabia, Bucovina şi Transilvania ar fi protestat la conferinţa de pace, nu s'ar fi făcut nici-când unirea. In baza acestui adevăr istoric, trebue să constatăm că, unirea tuturor provinciilor alipite s'a făcut în temeiul unei înţelegeri (aşi putea să afirm: contract social) reciproce, încheiată dela egal la egal;

3. Vechiul-regat — în baza rolului istoric — **nu are drept** să pretindă dela noi mai multe sacrificii economice şi financiare, decât ce le acordăm noi **de bună voie,** în văzul echităţii şi al datoriei noastre faţă de Tara mamă. Deoarece în momentul acela, când V.-regat ar pretinde o rebonificare a jertfelor aduse, sacrificiul istoric, piedestalul idealizmului s'ar prevala în un gest inferior de speculă samsară. Şi în acest caz: intrarea în război a Tării nu ar însemna eliberarea şi unirea noastră a tuturora, ci o afacere murdară de cucerire, în vederea avantajelor economice. — Ori noi cu toţii, cari ţinem la demnitatea acestui neam, trebue să protestăm, cu indignare, împotriva unor asemenea tendinţe, demoralizante, caracteristice stratului parvenit de fanarioţi, cari acuma îşi aud, primaoară, cântecul de lebedă, intonat cu hotărâre bărbătească şi dispreţ secular de milioanele de ţărani, opincari, dar români din moşi în strămoşi.

4. **regionalizmul politic** trebue să dispară, intronându-se **regionalizmul administrativ,** adecă decentralizarea tuturor serviciilor — cu escepţia armatei; — şi în fine:

5. recunosc — fără reticenţe — dreptul d-voastră, dle Brudariu, — de a ne cere socoteală, în interesul principiului de unitate naţională, **pentru care ideal aţi jertfit ce este omului mai scump: sângele propriu.** In numele acestei jertfe supreme trebue se Vă primim ca arbitru, subt o singură condiţie: că judecata se fie justă, dreaptă şi echitabilă.

Deoarece, dragă dle Brudariu, se nu ne facem iluzii: nici voi, nici noi nu am fost pregătiţi pentru a conduce o ţară mărită.

Intelectualii din V.-regat dispun de practica guvernării, însă sufletul lor, mentalitatea, concepţiile lor sânt încadrate pe o platformă mai redusă, se refer la o ţară mică. Noi, Transilvănienii avem orizontul unei monarhii mari, însă fără practica guvernării.

Concluzia: se avem multă răbdare şi pacienţă reciprocă, şi se învăţăm mult, mult de tot, dacă vroim refacerea Tării. Căci Tara ne aşteaptă, şi loc este pentru toţi. **Dr. Cornel Grofşorean.**

Onor. abonaţi
sunt rugaţi a achita
abonamentul

Babeş-Bolyai University, Central University Library Cluj

Cronica Severinului

Alegerea dela Camera de Industrie şi Comerţ din Lugoj. — Ce aşteaptă românii judeţelor Severin şi Caraş dela d-l preşedinte dr. C. Corneanu. — Vrem comerţ şi industrie românească în mâini româneşti.

— Dela redacţia noastră din Lugoj —

Lugoj. — Sunt câteva zile doar, decând Camera de Industrie şi Comerţ din Lugoj convocată într'o şedinţă plenară a consiliului de administraţie a luat în desbatere demisia fostului preşedinte d. Aurel Crainicescu, (care a fost primită) **după nerevocarea căreia consiliul** a procedat imediat la alegerea noului preşedinte.

Şi preşedintele a fost găsit şi ales cu unanimitate de frapantă însufleţire senatorul liberal d. dr. Cornel Corneanu, de către următorii membrii înregistraţi ca prezenţi la această şedinţă: Iosif H. Barbu, Ferd. Schramm, Aurel Crainicescu, Pavel Stan, **Geza Grünhut**, Ludovic Kokay, **Martin Epstein**, Nicolae Novacescu, Aurel Popoviciu, Petru Iacob, **Samuilă Grünbaum**, Elemer Patyansky, George Lerca, George Urdăreanu, Mitrofan Cioreiu, Grigorie Popescu, Ion Radulescu, George Vrăbiescu şi Teodor Pop.

Suntem departe de a ne ridica contra alegerii dela noua instituţie, de o capitală importanţă pentru viitorul comerţului şi industriei bănăţene din judeţele Severin şi Caraş. In senatorul dr. Cornel Corneanu suntem siguri că această Cameră nu şi-a găsit decât adevăratul conducător şi îndrumător a unei activităţi cu teren pregătit pentru cea mai norocoasă exploatare. Inzestrat cu o putere de muncă bine încercată, cu îndestulătoare cunoştinţe recerute de noul său post şi îndeosebi bucurându-se de ramificate legături cu centrul, — preşedinte dr. Cornel Corneanu este chemat de a da un nou imbold industriei şi comerţului românesc de aci. Spunem **românesc** ca nu cumva prin vreo uitare de sine, această Cameră să-şi înceapă activitatea funcţionând a la un **Depozit de bere timişoreană.**

„Jedes Land hat die Juden die es verdient" a spus-o înţeleptul K. Franzos... Fiecare ţară îşi are evreii pe care îi merită, după cum şi Camera din Lugoj şi-a primit evreii ei. Sunt numai 3 la număr domnule Preşedinte dr. Corneanu, noi însă te rugăm să cunoşti tristul adevăr că aceşti **trei magi REPREZINTĂ INDUSTRIA ŞI COMERTUL JUDETELOR SEVERIN ŞI CARAŞ CARE PÂNĂ IN PREZENT ESTE STĂPÂNIT INCLUSIVE DE JIDOVI.**

D. Asandi.

Cum să delăturăm conflictele de graniţă?

Trei sunt ţările vecine cu care avem, de cele mai multe ori dintr'o scăpare din vedere — conflicte sau neînţelegeri de graniţă.

Un proverb vechiu românesc zice: **că moşia bine îngrădită, scuteşte pe stăpân de ceartă cu vecinii.**

Exact la fel este şi cu hotarul. De ce nu avem conflicte dealungul Dunării s'au dealungul Nistrului? Răspunsul este că avem hotare bune.

In schimb pentru ce cu Bulgarii în Dobrogea, cu Ungurii şi cu Jugoslavii la apus avem săptămână de săptămână conflicte de graniţă începând dela găini şi gâşte, până la moarte de om. Pentru că nu avem hotare bine stabilite, mai bine zis bine marcate.

Cred că ar fi timpul, după 10 ani dela fixarea actualelor hotare, să le trasăm aşa fel, ca să înlăturăm pe cât omeneşte este posibil orice conflict de graniţă.

Se va zice că actualele hotare nu sunt bine stabilite.

Altă chestie.

Diplomaţii să le indrepte! Dar până atunci, şi pentru a păstra o bună vecinătate cu popoarele, de care suntem alipiţi se cere să ne îngrădim moşia — cu ajutor egal din partea ţărei noastre, şi a vecinilor.

Vom scoate şi unii şi alţii muncitori şi vom trage un şanţ în formă de trapez — sus lat de 6 metri, jos de 2 şi 50 metri. Pământul se va arunca de ambele părţi ale şanţului. Laturile şanţului vor fi căptuşite cu iarbă. Şanţul e zona neutră. Malurile sunt hotarele. Către Bulgari, care sunt mai neastâmpăraţi, vom lua dimensiuni mai mari. Şanţurile şi laturiel să fie cosite mărunt — să se observe cât se poate linii drepte, pentru ca şi noaptea, cu ajutorul unui reflector dela un punct oarecare să se observe cât mai departe hotarul.

După o muncă încordată şi sistematică de câteva luni — am pus capăt la o sumedenie de neplăceri, — de contrabande, de trecere clandestine şi altele.

Dacă ulterior se vor modifica hotarele, vom umple şanţurile actuale şi vom croi alte hotare bine marcate.

In al doilea rând, ar fi util şi patriotic să se cadă de acord ministerul nostru de externe cu acela al ţărilor vecine, ca fiecare ţară să'şi repatrieze consângenii — schimbându-se moşiile în natură şi rescumpărându-se cu o cotă stabilă, pământul ce ar întrece peste schimb. In felul acesta noi neam aduce Românii din Ungaria şi din Jugoslavia, iar aceştia s'ar primi pe ai lor în schimb.

Pe lângă mulţumirea sufletească, ce ar avea şi unii şi alţii, că sunt sub stăpânire naţională, fiecare ţară îşi câştigă un număr de cetăţeni credincioşi, pe care se poate baza în caz de conflict.

Aşa precum se prezintă azi hotarul nostru dela apus, că avem sate maghiare şi sârbeşti chiar în pragul graniţei — nu este deloc bine — pe o zonă de 15—20 km. dela linia de hotar nu aş admite picior de Ungur sau de Sârb, dar cu atât mai puţin de slujbaş de originea acestor neamuri.

Acest cordon de graniţă este identic cu pânza izolatoare, cu care se îmbracă sârmele electrice, ca să nu se producă scurt circuit.

Analizată cu puţină răbdare şi cu mai mult interes, chestiunea pusă: **cum să delăturăm conflictele de graniţă?** cred că dacă nu în întregime, dar cel puţin în linii generale, atât domnii ofiţeri dela Reg. de Grăniceri, cât şi cei dela Jandarmi şi dela Poliţia de graniţă, se alătură păturilor de mai sus.

Noi cei dela „Svastica Banatului", cerem celor în drept, cu toată hotărârea să iasă din pasivitatea actuală, şi să soluţioneze grabnic şi spre binele ţărei noastre demarcarea **graniţelor convenţionale.**

Şi pentru ca să termin această chestiune, rămâne să spun câteva cuvinte şi asupra cordonului de graniţă — asemănat cu pânza izolatoare la sârmele electrice.

Acest cordon să fie colonizat cu Români tineri, dornici de lucru şi iubitori de patrie. Să li se dea pământ, materiale de construcţie şi credite, cu anuităţi, pe termine lungi şi cu dobânzi uşoare. Colonizarea să se facă după un **sistem bine chibzuit şi părinteşte aplicat.** Nu cum s'a făcut până acum.

Să ne marcăm bine hotarul, pentru ca să delăturăm conflictele de graniţă şi să trăim în bună înţelegere cu vecinii.

St. Peneş.

Medicale

Combaterea boalelor venerice

(Continuare).

de **Dr. I. Bozac**

La punctul I.: **Educaţia publicului şi propaganda antivenerianã:**

1. **Educaţia morală** prin afişe, cărţi şi conferinţe. Această educaţie se va face mai ales tineretului, cari vor fi îndrumaţi de profesori, învăţători, catecheţi etc. la respectarea bunelor moravuri, la abţinerea dela alcool şi la respectarea femeilor cinstite, precum era uzul înainte de războiul mondial.

Afişele ar putea fi atârnate în coridorul şcoalelor, în anticamerele oficiilor, pe la gări etc. Icoane potrivite şi ziceri înţelepte ar putea avea un deosebit efect.

2. **Educaţia sexuală** se va face la tineretul ajuns la vârsta pubertăţii. La această educaţie se recere mult tact şi mare precauţiune. Se va face de către părinţi sau de către medicii de şcoală, profesorii de istoria naturală şi de către catecheţi.

3. **Educaţia antivenerianã:** a) Conferinţe cu proecţiuni, cari se vor ţinea în Dumineci şi în Sărbători.

b) Filme şi piese de teatru, făcute cu scopul de a populariza cunoştinţele asupra boalelor venerice.

c) Foi volante, cărţi, broşuri etc., cari au de scop educaţia antivenerianã. (Instrucţii pentru bolnavi; măsuri de prevenire etc.). Atari foi volante ar putea fi aşezate în livretele servitorilor şi servitoarelor şi ar putea fi distribuite la membrii diverselor corporaţiuni.

d) Afişe instructive atârnate în saloanele de bolnavi din spitale în coridoarele hotelurilor, în camerele prostituatelor etc.

La punctul II. Lupta contra cauzelor prostituţiei şi a contagiunei:

1. Protecţiunea femeilor, în special a muncitoarelor, ferindule de situaţiile, cari conduc la prostituţie. Li se va asigura venit suficient, iar celor rămase fără de lucru li se va da lucru în atelierele oraşului, a statului etc. Se vor înfiinţa cercuri pentru femei. Vor fi protejate femeile tinere, cari sunt nevoite a călători singure. Se va face după posibilitate pension pentru femei, hotel pentru femei etc. Se vor proteja fetele seduse, deflorate, apoi abandonate; vor fi protejate mamele tinere lipsite de mijloace etc.

2. Vor fi feriţi tinerii de tentaţiunile prostituatelor, prin procede, cari le leagă atenţiunea în alte direcţii şi le nobilitează sufletul: Societăţii de lectură cu biblioteci cenzurate, societăţi muzicale, sportive, universităţi populare etc.

3. Se vor lua măsuri aspre contra pornografiei .

4. Nu se vor tolera localurile de „rendez-vous", nu se vor admite „damele de animaţie" în localurile de noapte şi se vor lua aspre măsuri contra prostituţiei clandestine.

La punctul III. Lupta contra isvoarelor de contagiune:

1. Se va reglementa prostituţia.

2. Candidaţii de căsătorie vor prezenta un certificat de sănătate.

3. Se vor lua severe măsuri pentru evitarea infecţiunilor extragenitale: în restaurante, cafenele, cofetării, hoteluri, farmacii, friserii, closete publice etc., ordonând sterilizarea ori desinfectarea briciului, a peptenelor, periilor ,farfariilor, tacâmurilor, păharelor, şervetelor, cerceafurilor, etc. şi excludând temporar din serviciu persoanele cari sufer de sifilis. Servitorii, servitoarele, bonele, chelneriţele, casieriţele, bucătarii, bucătăresele, friserii etc., dar mai ales doicele, nu vor putea fi primiţi în serviciu, decât după un examen conştiincios medical.

La punctul IV. Se va legifera responsabilitatea civilă şi penală pentru transmisiunea boalelor venerice.

La punctul V. Se vor lua măsuri de profilaxie individuală: 1. **Cabinete de profilaxie** se vor înfiinţa în bordele, în hoteluri (lângă portier), în gări (lângă closete). Aceste cabinete vor fi îngrijite de persoane bine instruite.

2. Se va interveni la farmacii şi la drogherii, ca să ţină în deposit desinfectante portabile în buzunar (Samariter, Spirogon, Duanti, Caviblen, Prophylaxine polyvalente etc.) şi să le vândă cu reducere de preţ.

La punctul VI. Se va face **profilaxie terapeutică** (cură abortivă) la indivizii, cari nu s'au desinfectat cu ocazia coitului ori s'au desinectat prea târziu şi au primit informaţii că partnera sufere de boli venerice.

Se va face un tratament raţional şi intensiv la bolnavii venerici, pentru a-i scăpa rapid de simptomele contagioase şi pentru a evita eventualele reveniri ale acestor simptome.

Acest program de luptă contra bolilor venerice va putea fi realizat numai prin o conlucrare armonioasă a tuturor factorilor competenţi şi numai prin acţiuni unitare, executate cu pricepere şi cu mult tact. **Dr. I. Bozac**

La graniţile ţării

Şezând la sfat, voi cetăţeni!
In liniştea 'nserării
Gândiţi-vă oare atunci
La graniţile ţării!?

Şi la acei, ce le păzesc
Cu-atâta străjnicie
Că gata stau să ţie pept
Un singur, cu o mie.

Că 'n felul formei cum păzeau
Vestalele virgine
In Roma veche, sacrul foc
In templele divine.

In felul ăst, păzite sunt
Românele hotare
Dinspre apus şi nord şi vest
Şi dinspre neagra mare.

Mergând spre somn, să vă rugaţi
In ora închinării
Şi pentru-acei ce vă păzesc
La graniţile ţării.

Petru E. Dance.

**Cine-a îndrăgit străinii
Mânca-i-ar inima câinii,
Mânca-i-ar casa pustia,
Şi neamul nemernicia!**

M. EMINESCU.

INFORMATIUNI

Onomastica M. S. Regelui. In ziua Arhangelilor Mihail şi Gavril s'a serbat ziua onomastică a M. S. Regelui Mihai I. La serviciul religios oficiat în Biserica ort. rom. din Fabrică, au luat parte reprezentanţii tuturor autorităţilor militare, civile şi mulţi cetăţeni. Să trăiască M. S. Regele Mihai I. al României.

Demisia guvernului liberal. In ziua de 3 Nov. ora 12, d-l Vintilă Brătianu a înaintat Inaltei Regenţe, demisia întregului guvern. Regenţa a primit demisia liberalilor. Joi, 8 Nov. d-l Titulescu a fost încredinţat cu formarea unui guvern de concentrare, ce până în momentul, când punem gazeta sub tipar, nu i-a reuşit.

Se prevede o criză îndelungată, bazată pe consideraţiuni mai înalte de stat.

„Anumita chestiune" văzută în Franţa, sosindu-ne prea târziu manuscrisul din Belgia, se continuă în numărul viitor.

Vizită canonică în Jugoslavia. P. S. S. Grigorie episcopul Aradului s'a reîntors din vizita canonică, din Jugoslavia, unde a stat patru zile. Pretutindeni a fost primit cu cea mai mare bucurie şi dragoste de către fraţii noştri robiţi sub călcâiul sârbesc.

„Cuziştii" din Franţa. In ziua de 28 Oct. c. s'a desvălit bustul lui Emil Combeş, în oraşul Pons din Franţa. Combeş a fost prim-ministrul Franţei în anul 1905, când s'a separat biserica de stat.

La desvălirea monumentului au vorbit d-nii: Herriot, ministrul instrucţiunei şi Daladier şeful partidului radical-socialist. In decursul acestei solemnităţi, un grup de 20 persoane, aderenţii ideei monarhica din Franţa, au spart cordonul poliţiei şi aruncându-se asupra bustului, l'au desfigurat prin puternice lovituri de ciocan.

In ciocnirea manifestanţilor cu poliţia, un regalist a fost împuşcat şi unul grav rănit. 30 persoane au fost arestate.

Francmasonii jidoviţi, cari au separat biserica, de stat, în Franţa au căpătat de înţeles, că aceasta operă criminală se răzbună după 23 ani, când se credeau destul de puternici pentru a ridica chiar şi un monument, criminalului francmason Combes. Francmasonii României şăşi însemne acest lucru!

Medicii dentişti, au înaintat Asociaţiei Generale a medicilor din ţară, un memoriu în care se cere aplicarea sancţiunilor legale contra persoanelor cari practică meseria de dentist, fără pregătirea recerută prin lege. In numărul viitor ne vom ocupa mai pe larg de această chestiune interesantă.

Ceai-dansant. Federaţia Societăţilor Sportive din România, regională Banat, prezidată de dl. Colonel Simboteanu, comandantul Reg. 10 Roşiori, a organizată un ceai-dansant, în ziua de 4 Nov. în sala Casinoului Militar-Civil. Venitul va fi destinat alimentării fondului pentru construirea Stadionului de educaţie fizică, din Timişoara.

ASCULTĂ DOMNULE! Unde 'ţi comanzi hainele de iţi stau aşa prost pe corp? Dacă vrei să porţi o haină bună, aşa vizitează croitoria lui GHEORGHE CRISTA, TIMIŞIOARA IV., Str. Preyer No. 2/a.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

APEL. De oarece gazeta noastră nu este legată de interese politice de partid, ci apără interesele plugarilor, ne adresăm către voi plugari, rămaşi fără sprijin, să binevoiţi a ne asigura vieţa acestei gazete prin abonarea ei.

Plugari creştini nomâni! Vă rugăm să Vă abonaţi la gazeta noastră care Vă apără interesele.

Iubiţi fraţi creştini! Durerile şi păsurile Voastre nu sunt ascultate de aceia, cari v'ar putea ajuta. Gazeta noastră s'a înfiinţat între altele şi cu scopul de aduce la cunoştinţa lumii mari suferinţele şi nedreptăţile ce le înduraţi. Fiindcă noi nu putem şti tot ce se întâmplă la sate, Vă rugăm să binevoiţi a trimite la redacţia gazetei noastre tot felul de informaţiuni cu date despre toate abuzurile şi nedreptăţile ce le înduraţi mai cu seama din partea jidanilor şi tovarăşilor lor fie ei de orice neam.

Redacţia gazetei „Svastica Banatului“

Inventatori jidani. Neamul parazitar al satanei nu a inventat nimic ce ar fi spre folosul omenimei. Dacă totuşi s'a întâmplat, că „savanţii Israelului“ să inventeze ceva, atunci cu toată siguranţa au fost numai două posibilităţi: s'au au furat invenţia unui arian sau invenţia a fost o simplă excrocherie jidovească.

Cazul din urmă îl vedem în procesul medicilor şi farmaciştilor jidani, ce se judecă de prezent la Curtea cu juri din Berlin, în legătură cu „invenţia“ tabletelor „Chromonal“, despre care jidanii afirmau că au puterea de a vindeca sifilisul, în timpul cel mai scurt. Experţii au examinat această „invenţie“ şi au constatat, că tabletele miraculoase conţin nişte otrăvi periculoase, care ucid cu siguranţă, în timpul cel mai scurt pe nenorocitul bolnav, care se foloseşte de ele.

O explozie în Morokko-ul spaniol. In ziua de 26 Sept. a explodat depozitul de muniţii din fortul Cabrevizas Bajas. Au murit 71 persoane şi 236 au fost rănite. S'au prăbuşit 864 case învecinate. Paguba se ridică la o sumă fantastică.

O adunare jidovească la Timişoara. Zilele trecute a avut loc în teatrul comunal o adunare jidovească, la care a vorbit un colonel englez oarecare. Această venitură a declarat, că urăşte antisemiţii şi admiră operele sioniştilor în Palestina. Vorbirea colonelului a fost primită cu mare însufleţire de către jidanii adunaţi în mare număr, veniţi cu invitări speciale.

Iată încă o dovadă, că guvernul lui Duca-Fildermann aduce toate haimanalele izraelului, din toate ţările, ca să ne batjocorească pe noi în propria noastră ţară. Oare colonelul jidan englez n'ar fi făcut mai bine să ţină aceste conferinţe în Palestina adevărată şi nu în Palestina-Valahă, guvernată de Elly Berkovitz, Fildermann, Groedel, Anhauch et Comp.?

Karin Michaelis este numele unei „savante“ mondiale, care a avut fericirea să ţină o conferinţă jidanilor din Timişoara. Această unealtă a francmasonăriei jidoveşti, cu ocazia zilei M. S. Reginei Maria, scrie un articol în „Temesvarer Zeitung“ asupra audienţei sale la M. S. Regina Maria.

In acest articol scrie, că ar fi spus M. S. Reginei Maria, că **cei mai mari duşmani ai omenimei sunt: Religia, Politica şi Naţionalismul.** Mai departe afirmă, că M. S. Regina este aderentă unui cult indian.

Cunoaştem intenţiunile „savantei“, şi constatăm, că francmasonii îşi permit să insulte cele mai sfinte comoare ale neamului nostru, ascunzându-se în dosul Reginei, care este cu totul străină de această mentalitate jidovească şi satanică. Vom reveni.

Publicaţiune. Primăria Municipiului Timişoara învită toţi tinerii născuţi în anii 1908, 1909 şi 1910, cari la termen (luna August 1928) nu s'au prezentat pentru a fi înscrişi în tabela de recensământ, **să se prezinte necondiţionat în ziua de 7 Noemvrie 1928,** în sala mică a restaurantului Berăriei din Fabrică, căci în caz contrar ne fiind înscrişi pe lista recruţilor, vor servi în armată un an mai mult şi pierd tot felul de favor pentru dispensa militară.

Pentru vânători şi Asociaţiile de vânătoare din Banat. Vânătorii pot cumpăra dela Depozitul de Explosibile din Timişoara în fiecare lună până la 600 gr. praf de puşcă, dacă prezintă permisul de port-armă vizat de Comandamentul Diviziei şi permisul de vânătoare. Numai cu unul din acest permise nu pot cumpăra nici o cantitate.

Rectorul Universităţii din Cluj loveşte cu pumnul pe Studentul Eremeiu. In ziua de Sf. Dumitru 26 Oct. 1928 Naţional-Tărăniştii au ţinut o adunare la Ciucea jud. Cluj. La această adunare au participat afară de d-nii Dr. Vaida Voevod, Dr. Emil Haţieganu, rectorul Universităţii din Cluj, şi un grup de studenţi.

După ce vorbitorii naţional-tărăniştii au terminat, studentul Aurel Eremeiu a cerut voe rectorului, care presida adunarea, să'l lase să vorbească şi el poporului despre chestiuni culturale. Rectorul Preşedinte n'a lăsat pe student să vorbească, atunci studentul a început să împartă manifeste la popor. **Rectorul Dr. Emil Haţieganu văzând manifestele, s'a repezit la studentul Eremeiu, l'a prins de piept, l'a lovit cu pumnul şi l'a împins în braţele mulţimei agitate, care i-a spart capul, şi l'a tăiat la picior.**

Aurel Eremeiu a împrocesuat pe rectorul Dr. Emil Haţieganu, pentru lovire şi rănire corporală.

Cine e Dr. Emil Haţieganu? Este rectorul Universităţii din Cluj, este deputat naţional-tărănist, este membru în consiliu la fabrica jidănească Renner, este fostul apărător al jidanului Grödel în contra Românilor maramureşeni. Acum cunoaşteţi pe marele naţional-tărănist?

Nici un ac dela jidan!

Din viaţa satelor noastre

Brestovăţ. Duminecă, în 11 Nov. se sfinţeşte frumoasa biserică ridicată în acest sat fruntaş, prin munca şi stăruinţa neobosită a părintelui Andraş, ajutat de înţeleptul primar Jivcoviciu şi alţi români cu inimă curată. Măreţul lăcaş sfânt ce se ridică în mijlocul unei comune în care avem numai puţini români, este dovada atotputerniciei geniului românesc, care de mii de ani stăpâneşte aceste plaiuri. Cucernicul părinte Andraş îşi face datoria pe deplin şi înregistrăm cu plăcere trecerea alor patru slovaci, din această comună, la confesiunea ortodoxă română.

Nu ştim, că este oare decorat părintele Andraş, cu „brâul roşu“, întrucât nu ar fi, rugăm pe P. S. Episcop al diecezei Arad, ca să-i acorde această distincţie bine meritată.

Fraţi români, luaţi exemplu dela comuna Brestovăţ, unde poporul şi preotul sunt un gând şi un suflet.

Să trăiască vrednicii români din comuna Brestovăţ.

Lighed. In ziua de 26 Oct. c. P. S. Nicolescu episcopul Lugojului a vizitat comuna Lighed. A fost primit cu călăreţi şi la Primărie d-l învăţător Arnăut la bineventat. Corul gr. cat. a cântat câteva piese. P. S. Nicolescu a luat parte la sf. Vecernie, unde a ţinut o predică despre iubirea creştinească şi despre adevărul întru Hristos, ascultat fiind de satul întreg.

Această vizită arhierească a lăsat cele mai nobile urme în sufletele credincioşilor români, de ambele confesiuni.

Glume

Vidrighin în paradă. Ministerul a aprobat funcţionarea pompierilor voluntari din Timişoara, numai cu condiţia ca preşedintele lor d-l Vidrighin să poarte permanent uniforma de comandant de pompieri, cu coiful lui Frant Iosef şi cizmele cu pinteni, plus să călărească zilnic caii lui Moriţ Blum. D-l Vidrighin, ne ştiind ce să facă cu frizura, a cerut 24 ore răgaz, ca în acest timp să consulte pe prietinul său Szana.

Dr. Gh. Stinghe, a primit o bursă de 100.000 Lei pentru a-şi lua doctoratul în ştiinţele economice la Berna. Fiind traiul prea scump în Berna, d-nii Dr. Savy şi Dr. Rămneanţu, l'au sfătuit să-şi ia doctoratul la Jăgujeni, unde au studiat şi dânşii.

Economice. D-l Suciu, Preşedintele Asociaţiei Culturale din Banat, a cerut un împrumut dela banca „Merkur“, ca să plătească datoriile revistei „Banatul“. D-l director Popovici a transpus această cerere la „Danubia“ unde s'a înecat definitiv.

Membrii baroului avocaţilor din Lugoj au lansat o colectă în vederea strângerei unui fond pentru cumpărarea unei biciclete cu trei roţi care să aibe şi un cufăr în spate potrivit să încapă şi să adăpostească vreo 50 dosare.

Această bicicletă i-se va face cadou de Sf. Ioan Botezătorul, d-lui dr. Stoian.

Un zgârâe nori la Lugoj. Părintele Jigorea din Lugoj are o casă cu un etaj în centrul oraşului. Săptămâna trecută a visat sfinţia sa că un etaj mai lipseşte şi atunci imediat şi-a făcut planul ca englezul: „Voi face un zgârâe brânză... pardon zgârâe nori, şi criza localului ce nu se găseşte pentru **casa beteagă** va fi rezolvată“.

Bagă de seamă părinte, să-i pui şi paratrăsnet, căci Zeii câte odată se mânie...

Nu vă încurcaţi cu jidanii! La Timişoara s'a dat un banchet de jidani în onoarea unui colonel englez, care a venit aici să facă propagandă pentru Palestina. La acest banchet au luat parte şi domnii Dr. Georgeviciu, T. Bărăescu şi E. Grădinaru, în credinţa, că aici se va hotărî plecarea jidanilor în Palestina. Au venit nenorociţii români, ca să-şi ia rămas bun dela jidani. Din precauţiune au îmbrăcat pantalonii întorşi, fiindcă bănuiau ceva. S'a dovedit, că această măsură era foarte bună, fiindcă la terminarea banchetului, colonelul englez Kohn, a voit să-i taie împrejur, fără multă zarvă.

Mica Publicitate

Se caută pentru cumpărare **10-15 Stupi (familii) cu albine** în stare bună. A se adresa d-lui A. Sava Hitiaş poşta Buziaş.

Prefectura Judeţului Timiş-Torontal.

No. 25817/1928.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE.

Se aduce la cunoştinţă generală că în ziua de **3 Decemvrie 1928, ora 12 a. m.** se va ţine licitaţie publică cu termin de 30 zile pentru înzestrarea spitalului judeţean din Sânnicolaul-mare cu un microscop şi diferite instrumente medicale.

Licitaţiunea se va ţine în biroul serviciului economic al prefecturii judeţului Timiş-Torontal, în conformitate cu dispoziţiunile art. 72—83 din legea contabilităţii publice.

D-nii concurenţi vor depune odată cu ofertele lor timbrate conform legii, închise şi sigilate şi o garanţie de 6% asupra sumei oferite în numerar sau efecte garantate de Stat.

Oferte în valută forte şi supraoferte nu se admit.

Valoarea obiectelor de pe deviz este de lei49.706.

Devizul, caetul de sarcini, cum şi alte informaţiuni se pot obţine în zilele de lucru, dela serviciul economic al judeţului (et. I. uşa 61.

Timişoara, la 30 Oct. 1928.

p. Prefect: Indescifrabil.

Şeful serviciului: **Meza**

Primăria Municipiului Timişoara.

No. III. 31990.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE.

Primăria Municipiului Timişoara închiriază pe timp de 3 ani, începând dela 1 Ianuarie 1929, localurile din circ. I. Piaţa Balaş No. 1, fost închiriate Băncii de scont s. a. la Timişoara.

Pentru închirierea acestor locaturi se publică licitaţie pe data de 11 Decemvrie 1928, ora 10 a. m. în Biroul Serv. economic com.

Amatorii vor prezentala la aceastădată ofertele timbrate, semnate, închise, sigilate şi provăzute cu garanţie de 10% în numerar sau efecte de stat asupra sumei oferite.

Caetul de sarcini se poate vedea, zilnic la serv. economic com., în orele de serviciu.

Timişoara, la 31 Oct. 1928.

Primăria Municipiului Timişoara.

Primăria Municipiului Timişoara.

No. I. 32070.

PUBLICAŢIUNE DE CONCURS.

Primăria Municipiului Timişoara publică concurs pentru ocuparea postului de inginer la Alimentarea cu apă şi canalizarea oraşului, cu următoarele condiţiuni:

Petiţionarii îşi vor înainta cererea până la 20 Noemvrie 1928, însoţită de următoarele acte: actul de naştere, certificatul medical, diploma de inginer, actul de satisfacere al obligamentelor militare, certificatul de cetăţenie şi declaraţie de limbile ce cunoaşte.

Postulanţii cari ocupă vreo funcţiune publică, vor înainta cererea prin autoritatea la care funcţionează, cu referinţe din partea acelei autorităţi, conţinând şi consimţământul, că autoritatea respectivă consimte la trecerea în serviciul municipiului.

Postulanţii vor mai prezenta referinţe scrise dela persoane particulare, cu cari au fost în relaţii de serviciu, sau sub a căror ordine au lucrat, sau cari prin situaţiunea lor sunt în stare să cunoască purtarea morală a postulantului.

Retribuţiunile sunt cele prevăzute pentru gradaţia de Sub-şef de birou cl. II.

Numirea este provizorie, iar definitivarea se va face numai după espirarea stagiului de un an.

Timişoara, la 29 Oct. 1928.

Primar: **Dr. Georgevici** m. p.

Secretar: **Dr. Şagovici** m. p.

Pentru conformitate

Dr. C. Bugariu

şef de serviciu.

Primăria Municipiului Timişoara

No. I. 31272.

PUBLICAŢIUNE DE CONCURS.

Primăria Municipiului Timişoara, publică concurs pentru ocuparea postului vacant de Şef de birou cl. II. cu salar de bază Lei 750 lunar, în următoarele condiţiuni:

Petiţionarii îşi vor înainta cererea până la 20 Noemvrie 1928, însoţită de următoarele acte:

Actul de naştere, Certificatul şcolar, certificatul medical, dovadă de satisfacerea obligamentelor militare, certificatul de cetăţenie, declaraţie de limbile ce cunoaşte şi dovadă despre împlinirea altor eventuale posturi.

Postulanţii cari ocupă vreo funcţiune publică, vor prezenta consimţământul autorităţii respectivă, prin care consimte la trecerea lui în serviciul municipiului.

Numirea este provizorie, iar definitivarea se va face numai după espirarea stagiului de un an.

Timişoara, la 1 Noemvrie 1928.

Dr. Georgevici m. p. primar.

Şagovici m. p., secretar.

Pentru conformitate

Dr. Bugariu.

Şef de serviciu.

Primăria Municipiului Timişoara

No. III. 31121.

LICITAŢIE PUBLICA

Uzina electrică comunală Timişoara necesiă 1800 buc. contori, conform caetului de sarcini şi specificaţiei, cari se pot **vedea** la Uzina electrică comunală.

Pentru livrarea acestor contori se va ţine la 22 Decemvrie 1928 ora 10 a. m. o licitaţie publică în biroul Serviciului Economatului a Primărici oraşului Timişoara.

La această licitaţie se vor înainta ofertele închise, sigilate şi provăzute cu un vadiu de 10% în numerar sau efecte de stat din valoarea oferită. Se vor lua în considerare esclusiv numai ofertele originale ale fabricelor de specialitate, intermediarii sunt excluşi.

Timişoara, la 30 Oct. 1928.

Primăria Municipiului Timişoara.

CINEMA:

CETATE: 10 şi 11 Nov. — APOLLO: 13 şi 14 Nov.

CONCORDIA: 10 şi 15 Noembrie

Amanţii

E posibilă o simplă prietenie între fermecătoarea soţie a unui ambasador bătrân şi între secretarul său tânăr şi frumos?...

Secretarul: RAMON NOVARRO

Monopol: Metro-Goldwyn Cluj.

Institutul de Arte Grafice „CARTEA ROMANEASCA“ Sucursala Timişoara, Piaţa Iepeş Voda 2. — Telefon: 1200.